

Sociaal Cultureel Planbureau (2012):§

Emancipatiemonitor 2012.

Door: A. Merens, M. Hartgers, M. van den Brakel

De emancipatiemonitor gaat na hoe het emancipatieproces van vrouwen zich ontwikkelt. Dit feitelijke proces wordt vergeleken met de doelstellingen van het emancipatiebeleid, welke streeft naar participatie van vrouwen in alle lagen en sectoren van de arbeidsmarkt en naar grotere veiligheid van vrouwen. De Tweede Kamer wil van een 'anderhalf - naar een tweeverdienersamenleving' overstappen, waarin de verzorging van kinderen gecombineerd wordt met betaalde arbeid en de ambitie om door te groeien. Ook wil de Kamer het verschil in beloning tussen vrouwen en mannen verkleinen. Gelijkheid voor de wet en gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen dient vanzelfsprekend te zijn, waartoe discriminatie bestreden en zwaarder gestraft moet worden. Het kabinet wil hiertoe de aangiftebereidheid van geweld en de registratie van discriminatiemeldingen stimuleren.

In vergelijking met eerder onderzoek lijkt de acceptatie van vrouwen in hogere functies te zijn toegenomen. Desalniettemin wordt ruim 70% van de hogere posities vervuld door mannen. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat vrouwen relatief vaak in deeltijd werken, wat de kans op een hogere functie verkleint. Daarnaast vormen sociaalpsychologische mechanismen zoals percepties en stereotyperingen een belangrijke verklaring voor dit verschil. Leiderschapsrollen worden sneller met mannen geassocieerd en dat belemmert de kansen van vrouwen op een managementpositie. Deze stereotypering werkt tweezijdig. Enerzijds zijn de kansen van vrouwen bij selectie en benoeming kleiner dan die van mannen, omdat binnen de beoordeling wordt verondersteld dat vooral mannen aan het leiderschapsprofiel voldoen. Anderzijds verinnerlijken vrouwen deze stereotypen, waardoor ze minder snel een leiderschapsrol voor zichzelf zien weggelegd.

Verder komen uit de emancipatiemonitor onder andere de volgende conclusies naar voren:

De nettoarbeidsparticipatie van vrouwen van 20-64 jaar is sinds 2009 gelijk gebleven: 64%. Het verschil in arbeidsdeelname tussen mannen en vrouwen verschilt per leeftijdsgroep: in de categorie van 15-27 jaar is het verschil 4%, terwijl het verschil in de leeftijdscategorie van 27-65 17% is.

Gemiddeld genomen zijn mannen nog hoger opgeleid dan vrouwen. In de jongere leeftijdscategorie tot 35 jaar zijn deze verhoudingen echter omgedraaid.

Onder schoolverlaters met een voltijdbaan verdienen mannen duidelijk meer dan vrouwen. Na correctie voor achtergrondkenmerken is het beloningsverschil gemiddeld 8%.